

РЕШЕНИЕ

№ 6244

гр. София, 08.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 32 СЪСТАВ, в публично заседание на дванадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: МАРИЯ М. ЗАПРЯНОВА

при участието на секретаря КАМЕЛИЯ Й. ЙОТОВА КУПЕНОВА като разгледа докладваното от МАРИЯ М. ЗАПРЯНОВА Гражданско дело № 20231110157501 по описа за 2023 година

Страни в производството са ищецът М. И. Ц. с ЕГН *****, гр. София, ж.к. *** 20, вх.В, ет.5, ап.51, чрез адв. М. и ответникът „***“ ЕООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „***“ № 28, ет.2, ап.40-46, представлявано от юрк. ***.

Предявени са искове по чл.23 ЗПК, вр. чл.22 ЗПК, вр. чл.11, ал.1, т.10 ЗПК за прогласяване на нищожност на договор за поръчителство от 3.8.2021г., и иск по чл.55, ал.1, предл.1 ЗЗД за връщане на сумата 50 лв., частично от 1471,50лв.– платена без основание по договор за поръчителство от 3.8.2021г., ведно със законната лихва от 19.10.2023г. до плащането.

В открито съдебно заседание, проведено на 12.3.2024г., е допуснато увеличение в размера на претенцията по чл.55, ал.1 ЗЗД от 50 лв. на 1471,50лв.

Ищецът твърди, че между него и „***“ АД бил сключен договор за паричен заем от 3.8.2021г. за сумата 5500 лв.

Било уговорено, че заемополучателят трябва да представи обезпечение, като в тази връзка ищецът се съгласил да сключи договор за поръчителство с ответника и да му плати възнаграждение, което дължал също на вноски ведно с вноските по кредита на „***“ АД – последното било упълномощено от поръчителя да ги събира.

Ищецът погасил изцяло задълженията си.

Излага доводи, че договорът за кредит е нищожен, тъй като в ГПР не е включено възнаграждението за поръчителя.

Излага доводи, че договорът за поръчителство също е нищожен, тъй като следва да се сключи между кредитора и поръчителя, а не между длъжника и поръчителя, че противоречи

на добрите нрави, тъй като кредиторът и поръчителя в случая са свързани лица, както и поради размера на възнаграждението.

Ответникът оспорва иска. Излага доводи, че ищецът злоупотребява с право, че договорът за поръчителство е действителен, а действителността на договора за кредит не е предмет на делото, тъй като е сключен с друго юридическо лице.

С приетия за окончателен доклад като безспорни са отделени фактите:

Между ищеца и „***“ АД бил сключен договор за паричен заем от 3.8.2021г. за сумата 5500 лв.

Било уговорено, че заемополучателят трябва да представи обезпечение, като в тази връзка ищецът се съгласил да сключи договор за поръчителство с ответника и да му плати възнаграждение, което дължал също на вноски ведно с вноските по кредита на „***“ АД – последното било упълномощено от поръчителя да ги събира.

Ищецът погасил изцяло задълженията си, включително възнаграждение по договора за поръчителство в размер на 1471,50лв.

В доказателствена тежест на ищеца е да докаже, че исковата сума е получена от ответника по договор за поръчителство от 3.8.2021г., в доказателствена тежест на ответника е да докаже, че сумата е получена с основание.

Съгласно заключението към ССЧЕ действителният размер на ГПР, при включване в последния на възнаграждението по договора за поръчителство, е 92,59%

Съгласно чл.19, ал.1 ЗПК годишният процент на разходите по кредита изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи (лихви, други преки или косвени разходи, комисиони, възнаграждения от всякакъв вид, в т.ч. тези, дължими на посредниците за сключване на договора), изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит.

Съгласно разпоредбата на чл. 19, ал. 4 от ЗПК /в сила от 23.07.2014 г. /, годишният процент на разходите не може да бъде по-висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута, определена с постановление на Министерския съвет на Република България. Следователно годишният процент на разходите не следва да надхвърля величината от 50. 00%, предвид на това, че законната лихва е в размер на 10. 00%. Клаузи в договор, надвишаващи определените по ал. 4, се считат за нищожни.

В случая възнаграждението за предоставяне на поръчителство е уговорено като допълнително задължение по договора за кредит, което възниква под условие, че не се представи точно определеното в договора за кредит обезпечение. Предвид високите изисквания, описани в договора за кредит, които потребителят следва да изпълни, за да приеме кредитодателят, че договорът е обезпечен, то изначално е ясно, че потребителят няма да ги изпълни и ще следва да плати допълнителен разход за кредита, разсрочен заедно с погасителните вноски, наречен в случая възнаграждение по договор за поръчителство.

Формално договорът за поръчителство се сключва с друго юридическо лице, но след справка в ТР се установява, че капиталът на същото е собственост на кредитодателя. Така като разход за ползването на предоставената сума се начислява допълнителна възнаграждение при това по начин, целящ да се заобиколи ограничението на чл.19, ал.4 ГПК. Тази сума не е включена в ГПР, а следва да бъде включена, тъй като не попада в приложното поле на изключенията по чл.19, ал.3 ЗПК. Ако бъде включена, то ГПР значително надхвърля 50%. Налице е заобикаляне на разпоредбата на чл. 19, ал. 4 от ЗПК, като с уговорката да се заплаща поръчителство се нарушава изискването ГПР да не бъде по-висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута определена с ПМСН№ 426/2014 г.

Съгласно чл.11, т.10 договорът за потребителски кредит се изготвя на разбираем език и съдържа: годишния процент на разходите по кредита и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключване на договора за кредит, като се посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на годишния процент на разходите по определения в приложение № 1 начин.

Съгласно чл.22 ЗПК, когато не са спазени изискванията на чл. 10, ал. 1, чл. 11, ал. 1, т. 7 - 12 и 20 и ал. 2 и чл. 12, ал. 1, т. 7 - 9, договорът за потребителски кредит е частично недействителен, тъй като запазва действието си по отношение на правата и задълженията на страните, свързани с предаването и връщането на чистата стойност на кредита.

Предвид изложеното, след като договорът за потребителски кредит е частично недействителен в посочената част /относно задължението за предоставяне на поръчителство и за плащане на неустойка за непредставяне на поръчителство/ като акцесорен е недействителен и договорът за поръчителство. Ето защо платеното по него възнаграждение е недължимо и следва да бъде върнато. Искът е основателен и следва да бъде уважен изцяло.

При този изход на спора разноски се дължат на ищеца, който претендира и адвокатско възнаграждение в размер на 960лв. с ДДС по реда на чл.38 ЗА. Ответникът е направил възражение за прекомерност. След преценка на фактическата и правна сложност на делото и обема на извършените процесуални действия, съдът намира, че по реда на чл.38 ЗА на ЕАД Д. М. следва да се присъди сумата 360лв. с ДДС. На ищеца следва да се присъдят сторените разноски за държавна такса и депозит за вещо лице в общ размер 350лв. /108,86лв. д.т. и 250лв. - депозит/

Ищецът следва да бъде осъден на основание чл. 77 ГПК да доплати д.т. в размер на 50лв.

Воден от горното, Софийски районен съд

РЕШИ.

ПРОГЛАСЯВА ЗА НИЩОЖЕН сключения между М. И. Ц. с ЕГН *****, гр. София, ж.к. *** 20, вх.В, ет.5, ап.51 и „****“ ЕООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „****“ № 28, ет.2, ап.40-46, представлявано от П***в договор за поръчителство от 3.8.2021г.

ОСЪЖДА *** ЕООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „***“ № 28, ет.2, ап.40-46 да плати на М. И. Ц. с ЕГН *****, гр. София, ж.к. *** 20, вх.В, ет.5, ап.51, сумата 1471,50лв.– платена без основание по договор за поръчителство от 3.8.2021г., ведно със законната лихва от 19.10.2023г. до плащането.

ОСЪЖДА „****“ ЕООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „****“ № 28, ет.2, ап.40-46, да плати на ЕАД „Д. М.“, с БУЛСТАТ ***, представлявано от адв. Д. М. М., гр. София, ж.к. Манастирски ливади, бл.112, вх.А, ет.2, оф.11, сумата 360лв. с ДДС – адвокатско възнаграждение по реда на чл.38 ЗА.

ОСЪЖДА „****“ ЕООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „****“ № 28, ет.2, ап.40-46, да плати на М. И. Ц. с ЕГН *****, гр. София, ж.к. *** 20, вх.В, ет.5, ап.51, сумата 358,86 лв. – разноски по делото.

ОСЪЖДА М. И. Ц. с ЕГН *****, гр. София, ж.к. *** 20, вх.В, ет.5, ап.51, да плати на
Софийски районен съд сумата 58,86лв. – държавна такса.

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните с въззивна жалба пред Софийски градски съд.

Съдия при Софийски районен съд: